

6. Stanovisko Rady Církve bratrské k Torontskému požehnání

Rada Církve bratrské, září 1995

Téměř celý svět obletěla nová duchovní vlna označovaná jako „torontské požehnání“. Jde o typ charismatických shromáždění, kde se s velkým důrazem vyzývá Duch svatý a kde je duchovní naplnění prožíváno ve zkušenostech neovladatelného smíchu, padání na záda, křiku a pláče. Jedni tato shromáždění vítají jako počátek velkého duchovního probuzení, jiní jsou vážně zneklidněni, obávají se dalšího štěpení sborů a vstupu hnutí New Age na půdu křesťanské církve. Tak jako každý fenomén, který má ještě krátké dějiny, je i tzv. "torontské požehnání" nesnadné k přesnému zachycení a ke studiu. Na možnost hodnocení dobrého, či planého ovoce musíme obvykle delší dobu čekat. Pro křesťany, kteří chtějí hodnotit všechny věci z pozice Písma, se ale již nyní otvírá dost široká oblast kořenů tohoto jevu a také je k dispozici celá řada výroků, osobních zkušeností a videozáznamů nejrůznějších shromáždění tohoto hnutí. Pokud mluvíme o "torontském požehnání", dotýkáme se i některých upřímných bratří a sester v nejrůznějších zemích světa. Z tohoto důvodu je třeba se vyjadřovat citlivě, ale na druhé straně zase rozhodně, protože měření všeho Písmem a duchovní rozsuzování je jedním ze základních úkolů církve.

Každý, kdo se vydává na nové cesty duchovního probuzení, musí být otevřen a přímo vítat zkoušení a korekci ze strany dalších částí církve. V 1Te 5,21 apoštol Pavel říká: **"Všecko zkoumejte, dobrého se držte"**. Je naším úkolem všecko zkoumat, protože i do nejniternějších prožitků a zkušeností se vedle Božího čistého vlivu může namíchat i to, co je z lidské duševnosti, nebo dokonce od Božího nepřítele.

Po prostudování celé řady knížek, studií, svědectví a videozáznamů docházíme ke zjištění, že při jevu, který je popsán jako "torontské požehnání", se objevují jednak ryzí svědectví osobního duchovního probuzení, ale také duševní projevy, až i projevy démonického charakteru. Se jmény distributorů těchto zkušeností se nám vybaví nápadná shoda se jmény emisarů tzv. "hnutí víry" (teologie zdraví, bohatství a celkové prosperity). Obáváme se, že tito lidé se z jednoho extrému pustili bez pokání na cesty extrémů dalších (Kenneth Hagin, Kenneth Copeland, Benny Hinn, Rodney Howard-Brown - ti předávali "požehnání" na lidi jako je Claudio Freidzon, John Arnott aj.). Již dnes je jasné, že celý jev je příliš nadhodnocen a mnozí se zaměřují na jeho viditelné stránky. Dnes je také již známo, že jsou někteří lidé, kteří se snaží touto zkušeností procházet vždy znovu a znovu a přitom jejich život zůstává stále stejný. Torontská zkušenost se jim nestává požehnáním, ale spíše jakousi návykovou drogou, po které vždy znovu touží. Jestliže některý duchovní dar má být v centru pozornosti církve, pak to má být jistě důraz na prorocký rozměr křesťanova života (1K 14,4-5). Pán Ježíš nikdy neučil své učedníky, aby hledali své sebeuspokojení. Učil je, aby zapřeli sami sebe a následovali jej.

Velkým problémem tohoto celého duchovního jevu je, že pro něj není biblické potvrzení. Slovo Boží musí být ve všem poslední autoritou. Naše duchovní zkušenosti nesmějí být nikdy na stejné rovině jako je Písmo svaté. Není možné ani užívat Písmo

způsobem, který odporuje původnímu významu textu. Jestliže např. kazatel tohoto hnutí řekne, že máme být jako děti podle Mt 18,3, potom zapomíná, že se to týká doby obrácení, kdy přijímáme tajemství a požehnání Božího království a ne dětinskosti na cestě k duchovní dospělosti. Pastor torontského sboru - "Vinice" přirovnává tuto zkušenost k dětem přicházejícím si hrát ke svému Otci. Jedná se tedy o dětinský rozměr poznání. Kdekoli se lidé ženou především za osobními duchovními zkušenostmi, tam se jedná o duchovní dětinskost. Apoštol Pavel píše, že když se stal mužem, překonal to, co je dětinské (1K 13,11). V 1K 14,20 se dovídáme, že ve svém myšlení nemáme být jako děti, ale jako dospělí.

Ačkoli Písmo jasně učí, že duchové proroků jsou prorokujícím podřízeni (1K 14,32), je v torontském hnutí jasná tendence ospravedlnit projevy, které jsou neovladatelné. Pro dokázání pravosti tohoto hnutí jsou některé části Písma svatého jasně zneužívány a překrucovány, jako např. obrácení Saula před Damaškem a jeho pád před Pánem, kterému se protivil, nebo případ kněze Zachariáše, který na určitou dobu před narozením Jana Křtitele oněměl. Ani jeden z těchto textů nemůže být poctivě aplikován na projevy torontského požehnání. V Písmu lidé přemožení Boží velikostí jsou naopak Pánem pozdvihováni (Daniel - 10,10 a Jan na Patmu - Zj 1,17).

Při hodnocení hnutí tzv. "torontského požehnání" nesmíme zapomenout, že projevy padání na záda, vydávání neartikulovaných zvuků, hysterický smích a řvaní se dostávají do centra pozornosti a přitahují davy lidí na tento druh shromáždění. Lidé nepřicházejí kvůli slovu, ale kvůli viditelným projevům. Z Božího slova víme, že při zázracích Pána Ježíše se shromažďovaly zástupy, ale když začal mluvit o následování a zapření sebe, lidé odcházeli.

Nemůžeme zapomenout na slova Pána Ježíše, který tak často varoval před svody poslední doby a dílem velikých duchovních podvodů. Nemůžeme zapomenout na slova, jako např. 2Tm 4,3-4: **"Nebot' přijde doba, kdy lidé nesnesou zdravé učení, a podle svých choutek si sežnou učitele, kteří by vyhověli jejich přáním. Odvrátí sluch od pravdy a přikloní se k bájím."** Argumentem pro "torontské požehnání" nemůže být skutečnost, že někteří věřící lidé skutečně ve zmíněných shromážděních přijali něco pozitivního, což je jistě od Boha. Závažným zůstává nedostatek christologického a soteriologického učení a vychýlená pneumatologie. Skutečností je otevřenost některých lidí všelijakým pomýlením a dokonce i vlivům okultním. Sám vůdce společenství „Vinice“, John Wimber, se vyjádřil kriticky o zdůrazňování jevů, které se objevují během bohoslužeb v jeho hnutí. Žádal návrat k christocentrické teologii a zdravému biblickému učení. Na konferenci hnutí „Vinice“ Wimber prohlásil: „Pro naše shromáždění mají být charakteristická christocentrická kázání, stejně jako výzva k následování Ježíše Krista, ne okázale senzační projevy.“

Nezaujatí pozorovatelé shromáždění „torontského požehnání“ dosvědčují, že zatímco někteří lidé prožívají radost a pokoj a někteří třeba i pláč pokání, jiní jsou v zajetí démonských projevů. Jsou tam i ti, kteří se chtějí upoutávat pozornost na sebe a napodobují duchovní zkušenosti. Při shromážděních je možné z úst vedoucích slyšet slova jako např. „nezkoušej pochopit toto požehnání svou myslí“, „nemodli se, pij a přijímej!“ Tato slova naznačují závažnou skutečnost, že lidé jsou vedeni k vyřazení Božího daru, kterým je lidská mysl. Mysl byla dána člověku a Bible o ní učí, že potřebuje stálou obnovu a tříbení, nikoli vypnutí, abychom nesplynuli s pohanskými důrazy své doby (Ř 12,2). Při vypnutí mysli je zde vážné nebezpečí prožívání projevů, které jsou typické pro pohanská náboženství a pro moderní hnutí „New Age“.

Při zmíněných shromážděních se často argumentuje slovy povzbuzujícími k vyjádření citové lásky k Bohu i tělesnými projevy. Jako příklad je uváděna manželská láska, která také vyjadřuje emocionální stránky tohoto vztahu i tělesnými projevy. Manželská dvojice ale své tělesné projevy obvykle nevyjadřuje na veřejných shromážděních, ale v soukromí. Intimní vztah k Bohu není třeba ukazovat exhibicionistickým způsobem na veřejnosti, ale je pro modlitbu v soukromí a úzké společenství s Bohem, jak o tom píše apoštol Pavel (2K 5,13). Na druhé straně je třeba povědět, že láska k Bohu je v Novém zákoně vyjádřena poslušností jeho slovu a jeho přikázáním (2J 6) a v pokládání života za své bratry (1J 3,16). Ve vztahu k Bohu je jistě mnoho úžasné a překypující radosti, ale při tom všem je její tělesné vyjádření něčím méně důležitým. Svět potřebuje vidět naši lásku k Bohu na základě našeho každodenního a poslušného následování Pána Ježíše Krista. Z výše uvedených důvodů je třeba varovat před vyhledáváním projevů, které nemají svůj jasný podklad v Písmu svatém a mohou způsobit i vážné narušení duchovního života. Nepovažujeme za správné, abychom těmto projevům dávali prostor ve svých shromážděních.